

[Landbrugsministeren.]

met i økonomiske vanskeligheder. Ved lov nr. 655 af 24. december 1975 om statsgaranti for lån til tørkeramte landmænd blev der tilvejebragt hjemmel til inden for en beløbsramme på 150 mill. kr. og på visse nærmere fastsatte betingelser at yde statsgaranti for lån til landmænd, der havde haft nedgang i udbyttet af korn, rodfrugter og græs. Efter denne lov blev der ydet garanti for lån til et samlet beløb af ca. 25 mill. kr.

Tørken i 1976 har været meget alvorlig. I perioden fra 1. juni til begyndelsen af september 1976 er der i gennemsnit for hele landet kun faldet ca. 50 mm nedbør mod normalt ca. 200 mm. Ifølge meteorologisk institut er der tale om den alvorligste tørke i hundrede år.

Af det samlede landbrugsareal på 2,9 mill. ha er ca. 1 mill. ha alvorligt ramt af tørken, og i lighed med sidste år er det landbruget i Ribe, Ringkøbing, Vejle og Sønderjyllands amter, der er hårdest ramt, men også dele af de øvrige jyske amter er berørt.

Ifølge en af Danmarks Statistik pr. 15. september 1976 udarbejdet opgørelse vil der være en nedgang i kornhøsten på ca. 14 pct. i forhold til det gennemsnitlige udbytte i femåret 1971-75.

Det påregnes, at udbyttet af rodfrugter i 1976 vil blive omkring 70 pct. af det normale, og at udbyttet af græsmarkerne kun vil blive ca. 50 pct. af det normale for landet som helhed.

Landbruget i de tørkeramte egne er karakteriseret ved en meget betydelig husdyrproduktion. Især er kvægholdet pr. bedrift væsentlig større end gennemsnittet for hele landet. Det ringe udbytte af roer og græs vil derfor have til følge, at de pågældende landmænd i den kommende vinter må foretage betydelige indkøb af korn og foderstoffer for at opretholde produktionen.

Mange af de hårdest ramte landmænd vil imidlertid have vanskeligt ved at finansiere indkøbet af erstatningsfoder og kan se sig nødsaget til at reducere eller helt afhænde deres besætning. Navnlig de yngre, nyetablerede landmænd, der i forvejen har en stor gæld i bedriften, vil være udsat for at blive tvunget til at foretage besætningsreduktioner.

Det er derfor regeringens opfattelse, at der bør ydes en støtte til de landmænd, der er hårdest ramt af tørken, og som af denne grund er kommet i økonomiske vanskeligheder.

Man vil derved også kunne medvirke til at undgå uønskede besætningsreduktioner og på længere sigt en nedgang i den animalske produktion og dermed i beskæftigelsen i forarbejdnings- og afsætningsvirksomhederne.

Da tørken i år er af langt alvorligere karakter end tørken i 1975, mener regeringen ikke, at en statsgarantiordning som efter 1975-loven vil være tilstrækkelig.

Regeringen har derfor besluttet at søge følgende foranstaltninger gennemført som hjælp til de tørkeramte landmænd:

- 1) Statsgaranti for lån og rentetilskud.
- 2) Henstandsordning for så vidt angår betaling af renter af lån til yngre landmænd.
- 3) Tilskud til billigørelse af sukkerroeaffald.
- 4) Lov om tilskud til dræning og vanding optages på regeringens beredskabsliste over beskæftigelsesfremmende foranstaltninger.
- 5) Regeringen og landbrugsorganisationerne indleder forhandlinger om etablering af langsigtede ordninger til imødegåelse af afgrødetab, som skyldes naturgivne årsager.

I det forslag, der hermed fremsættes, foreslås følgende foranstaltninger gennemført:

- 1) Ydelse af statsgaranti for lån, der inden for en beløbsramme på 200 mill. kr. optages i pengeinstitutter her i landet til almindelig markedsrente,
- 2) ydelse af tilskud til delvis betaling af renter af de statsgaranterede lån og
- 3) henstandsordning vedrørende betaling af ydelser af de lån, der er statsgaranterede efter 1975-loven.

Der er i forslaget fastsat en række betingelser for opnåelse af statsgaranti, bl. a. vedrørende størrelsen af mindreudbyttet i 1976, vedrørende lånenes beregning, størrelse og løbetid og vedrørende sikkerheden for lånene. Jeg henviser herom til forslagens §§ 2 og 3. Jeg vil dog gerne fremhæve, at lånene efter forslaget skal have en løbetid på 10 år, nærmere således, at lånene skal være afdragsfri i de første 2 år, at den del af renten, der ikke dækkes af rentetilskuddet, skal tilskrives hovedstolen i denne periode, og at lånene derefter skal afdrages i løbet af de næste 8 år med lige store halvårslige afdrag.

Med hensyn til beløbsrammen for garanti- forpligtelserne er det i forslagens § 4 fastsat, at såvel de garanterede låns hovedstol som de tilskrevne renter skal ligge inden for den foreslåede beløbsramme på 200 mill. kr.

Rentetilskuddet foreslås ifølge forslagens § 7